

Warszawa, dnia 20 lutego 2009 r.

DL-P-I- 4011-47/08

Pan

Bohdan Józef Paszkowski

Zastępca Przewodniczącego

Komisji Ustawodawczej

Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 stycznia 2009 r. BPS/KU- 034/150-2/09 dotyczące przedstawienia opinii o opracowanym przez Komisję Ustawodawczą Senatu *projekcie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego* (druk nr 401) uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Przedłożony *projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego* dotyczy wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 września 2006 r. (sygn. SK 60/05) stwierdzającego niezgodność przepisu art. 540 § 2 Kodeksu postępowania karnego z Konstytucją RP.

W wyroku tym Trybunał stwierdził, że art. 540 § 2 k.p.k. w zakresie, w jakim ogranicza dopuszczalność wznowienia postępowania na korzyść oskarżonego tylko do przypadków, w których uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niekonstytucyjny przepis prawny stanowi podstawę skazania lub warunkowego umorzenia, jest niezgodny z art. 190 ust 4 w zw. z art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji RP.

Jak wynika z uzasadnienia wyroku Trybunału „*wprowadzone w art. 540 § 2 k.p.k. ograniczenie dopuszczalności wznowienia poprzez wskazanie bardzo wąskiego zakresu orzeczeń, które dają podstawę do żądania restytucji, jest nieuzasadnione. Ustawodawca, w sposób sprzeczny z obowiązkami wynikającymi z art. 190 ust. 4 Konstytucji, wykluczył prawo żądania wznowienia co do wyroków umarzających i uniewinniających oraz co do wszelkich postanowień zapadających w postępowaniu karnym*”.

W uzasadnieniu powołanego wyroku Trybunał zawarł również spostrzeżenie, iż wznowienie, o którym mowa w art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, jeśli dotyczy postępowania karnego, nie może doprowadzić do pogorszenia sytuacji oskarżonego, albowiem byłoby to niezgodne z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 1 § 1 i 4 k.k.

Przedstawiony do oceny projekt nowelizacji, sprowadzający się do zmiany przepisu art. 540 § 2 k.p.k. zasługuje na pozytywną opinię, z uwagi na prawidłową i kompletną realizację wskazań Trybunału Konstytucyjnego. Podzielić też należy argumentację zawartą w uzasadnieniu, nawiązującą do poglądów wyrażonych przez Trybunał w wyroku z dnia 7 września 2006 r.

Zasygnalizowania wymaga, że dokonanie nowelizacji art. 540 § 2 k.p.k. w celu wykonania wspomnianego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 września 2006 r. (sygn. SK 60/05) przewiduje również rządowy *projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw*, objęty drukiem sejmowym nr 1394. Pierwsze czytanie tego projektu ustawy odbyło się w dniu 17 grudnia 2008 r., po czym projekt został skierowany do dalszych prac do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2009 r. Komisja podjęła decyzję o wspólnym rozpatrywaniu i sporządzeniu wspólnego sprawozdania projektów zawartych w drukach sejmowych nr 1021, 1276, 1278, 1289 oraz nr 1394. W dniu 11 lutego 2009 r. odbyło się pierwsze posiedzenie sejmowej Podkomisji Stałej do nowelizacji prawa karnego, na którym przystąpiono do rozpatrywania wskazanych projektów. Kolejne posiedzenie odbyło się dnia 18 lutego 2009 r.

Zgodnie z przyjętą w tym projekcie formułą art. 540 § 2 k.p.k. przepis ten miałby następujące brzmienie:

„§ 2. Postępowanie wznawia się na korzyść strony, jeżeli w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego stracił moc lub uległ zmianie przepis prawny będący podstawą orzeczenia; wznowienie nie może nastąpić na niekorzyść oskarżonego.”.

Proponowana formuła przepisu, spełniając w pełni wymogi wynikające z powołanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności w zakresie gwarancji niepogorszenia sytuacji prawnej skazanego, pozwala tą podstawą wznowienia postępowania karnego objąć także wznowienie leżące w interesie każdej innej niż oskarżony strony postępowania, pod warunkiem kumulatywnego zaistnienia dwóch przesłanek – niekorzystnego dla tej strony charakteru orzeczenia wydanego na podstawie zakwestionowanego przepisu oraz niepogarszania wskutek wznowienia postępowania sytuacji prawnej oskarżonego.

Mając na uwadze powyżej przedstawione okoliczności należy stwierdzić, że przygotowany przez Komisję Ustawodawczą Senatu *projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego* w pełni zasługuje na poparcie *ad meritum*, choć proponowane w nim brzmienie art. 540 § 2 k.p.k. jest nieco odmienne od brzmienia tego przepisu przewidzianego w projekcie rządowym, które także realizuje *ratio legis* leżące u podstaw obu porównywanych propozycji.

Z uwagi na zawansowany etap prac parlamentarnych na rządowym projektem rozważenia wymaga natomiast konieczność kontynuacji prac nad projektem senackim, zaś w wypadku podjęcia pozytywnej decyzji w tym zakresie – celowość przyszłego wspólnego prowadzenia prac parlamentarnych nad tymi dwoma projektami w celu wypracowania optymalnej formuły nowelizowanego przepisu.

Z zyczeniem szacunku

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Zbigniew Wrona
PODSZEFKREIARU SIANU